

Problemformulering: *"Hvordan er magtfordelingen i Danmark og hvilken historisk udvikling ligger bag denne magtfordeling?"*

Junigrundloven af 1849 – Den **første** frie danske grundlov

Landstinget

Almindelige mænd på 30 år kunne stemme. Dog ikke kvinder, tjenestefolk (tyende), fattighjælpsmodtagere, kriminelle og fallenter (folk der skylder penge)
Man skulle være mindst 40 år og have betydelig indtægt for at blive landstingsmand

Folketinget

Almindelige mænd på 30 år kunne stemme. Dog ej heller ikke kvinder, tyende, fattighjælpsmodtagere, kriminelle og fallenter.
Man skulle være mindst 25 år for at kunne blive folketingsmedlem

Kun 14 % af den danske voksne befolkning kunne stemme i starten!
Rige gamle mænd!

Politikerne i folketinget og landstinget skal lave lovene i Danmark. Flertallet af politikerne bestemmer. Historisk (1849-1953) skulle landstinget og folketinget være enige om ny lovgivning.

De lavede i starten en grundlov som sikrede befolkningen nogle frihedsrettigheder:

Folk måtte tale/skrive frit (**ytringsfrihed**) – folk måtte **lave foreninger** frit – folk måtte lave **demonstrationer/forsamle sig** – og folk måtte **tro** på alt, hvad de havde lyst (ikke kun kristendommen) – folk måtte **ikke bare komme i fængsel** (24 timer - herefter stilles overfor en dommer) og grundloven **beskyttede det folk ejede** (penge, huse, virksomheder osv.)

Den **anden** grundlov – Den gennemsete grundlov af 1866

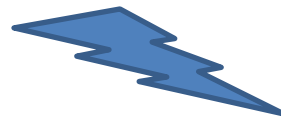
Landstinget

Reglerne blev strammet op:

De rige godsejere og andre konservative grupper fik flertallet (39 pladser) ud af 66 pladser. Fx foregik valget indirekte ved at godsejerne valgte hinanden og at kongen kunne vælge 12 medlemmer på livstid (ofte også godsejere)

Folketinget

Samme regler som i 1849. Mænd på 30 kunne ved direkte håndsoprækning vælge folketingsmedlemmerne. Kvinder, tjenestefolk osv. stadig ikke bestemme

De rige i landstinget og almindelige folk i folketinget kunne ikke blive enige om at lave love/regler for Danmark. Kongen og godsejerne sendte folketinget "hjem" i ca. 20 år og bestemte selv!

Den **tredje** grundlov – grundloven af 1915

Efter de ca. 20 år med næsten borgerkrig blev politikerne enige om et kompromis:

Landstinget

Almindelige folk skulle igen kunne stemme på landstingsmedlemmer.

(kongen/godsejerne kunne ikke bare udpege dem på forhånd)

Men landstinget var næsten uopløseligt.

Medlemmer sad i 8 år

Og kun folk på 35

kunne stemme.

Folketinget

Stadigvæk almindelig valgret. Nu kunne både mænd, **KVINDER OG TJENESTEFOLK** på 25 år stemme. Folketingsvalg hvert 4 år

Den **fjerde** (og foreløbig) sidste grundlov – grundloven af 1953

Folketinget

Folketinget: **Landstinget blev fjernet!**(De riges direkte politiske magtsted)
Parlamentarisme (flertallet bestemmer) blev indskrevet. Der kom **folkeafstemninger**.
Kvinder fik arveret til det danske kongehus. Almindelige folk kan henvende sig til **ombudsmanden** og klage. Og folketinget kan **afgive noget magt** til andre myndigheder fx EU, FN. I dag må alle på 18 år stemme. (Ingen begrænsninger såsom penge, magt, viden osv.)